

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGETES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet“ s a „Muraszombati dal- és zene-egylet“ hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Kéziratok vissza nem adandók.

Előfizetési ár:
Egyes évre 3 frt. Félévre 1 frt. 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr. — Előfizetési névek és reklamátiók a kiadóhivatalhoz intézendők.

Hirdetési díj: 1 hasábos postisor egy-szeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél sorokint 6 kr. Helyileg 30 kr.
Nyil-tér postisorsa 25 kr.

Az egészség s annak tanítása.

A „sasról“ azt mondják, hogy fiokait, midőn azok már tollasodni kezdenek, a fiókok fölé viszi s a szőlő magasságában hirtelen ereszti. A melyik aztan le nem bukik s a földön agyon nem zuzza magát, az a sasok melto ivadekének tekintetik s a legmagyobb gyöngésséggel tovább apolitik. Amvbi bizonyos, hogy a sasok közt nincs sanyja nemzedék, mindnyája rendkívül erős izomzattal bír s oly eles szemmel, hogy bátran a napba is nézhet s nincs senki, kivel elszant harczra ne kelne. A sasok e nevelésmód-szere szolgált talán alapjául a régi világ egyik legharészesebb nemzetének, a spártiaknak nevelési rendszerül, kik tudvalegőbb sanyja, gyenge kisdeteiket egy magas hegyre vittek, s ott végkéül elveszni hagyták. Csupán ann, különben valtsukban gyökerelő szokásoknak köszönhetik, hogy hosszú időköz az ősszes világ urai voltak s boldogságuk, jogi életük, általán társadalmi s politikai vezetelveik még napjainkban is példát nyújtanak említtetnek. — Amvbi bizonyos, hogy a sanyja, gyöngye, folytonosan nyavalyaskodó ember végzetlenül nagy terheire van nemcsak önmagának, családjának, hanem egyaránt a társadalomnak, az államnak is. Ez így leven bizonyos, hogy az egészséges az ember legdrágább kincse s így aki egészséges ellen vét, Isten s ember ellen vétkezik. Sőt megőrséghatlan, halálos bünt kövel él. A nemzetek krónikái emberőrösökről es töpékről mesélnek nekünk s noha mindkét tekintetben itt-ott námi túlzás is van, annyit már a világtörtenelemből is tudunk, hogy az 6-világ, de még az ugynevezett középkor emberei is összehasonlíthatatlan izomosság, erősebbek voltak, mint napjainkban. — A ki az egyes fegyvertárakban vagy muzeumokban a tíz-tizenkettők százauból, lovagok va-sból készült harci-öltözötét, fegyverzetét látta, az méltán elbámulhat ama erő fölé, mely szükséges volt arra, hogy a régi, tetőtől-talpig vasba öltözött harcos nyílt mezon eszáztek feladásás kardból, buzogányval, paizssal. A mai kor katonája, kit vasuton szállítanak a harczra, már a két kilos borjúharisnya alatt is nyug s igazán kinosan érjti az embert, midőn látja, hogy a nagy fegyvergyakorlatok alkalomával teinapi munka után százan még százan élnek ki gyengeség miatt a sorokból. De még jobban meggyőződhet a jelenégt feljósos stánysáról a katonai sorozatoknál. Husz-huszonöt éves ifjú még arra sem járulék, hogy fegyveres kézzel „parádéz“ csupán, aqy pedig valamely várbeli csiatác elől „silbakot“ álljon, s a ki példát a spártai szokás mindhána is be akarja hozni, az kisdelenek legelőre kilenkezédrészet vala kénytelen a csesemük hegyére vinni. Hat hét méter agyon, de nagyon szomorú, annál szomorubb, mint-hogy a természet törvénye szerint a gyenge, a sanyja — csak gyenge!, sanyját nemz így tehát néhány század múlva az emberiség oly elszanyulásnak néz elebe, miszerint képtelen lesz hivatásának megfelelően, képtelen az elemekkel megbirkózni, s a vége az lesz, a mi kezdete volt: embryo, esakhyog nem a fejlődés, hanem az elpusztot emlyója.

A családja jobban vigyáz barátnara, mint hozzátarozóra s míg például évek, lova ha megbetegszik, 6 ezer szent tud a betegesg elhárítására, míg nyavalyaskodó felesége, fia, leányval szemben tudatlan, tehetetlen, sőt leggyakrabban közönyös is. — Tisztelet a kivételnek!

A gazda-szony kitünően ért hozzá, hogyan kell ápolni a tenyészállatok, de botányosan tudatlan az ugynevezett alótt állapotban levő nők ápolásában, a kisdetek felnevelésében.

TARCSA.

A kis értet.

(Vége)

— Ejjye öreg, mi öttét így egyszerre kendhez? Az nem megy olyan könnyen. — Honnan venneik oly hamar elő egy alkalmas embert? Előbb gyílnest kell tartani, megváltjuk a fizetését kendnek; arról már volt szó, belátjuk azt, hogy hat gyermek apja.
— Nem az iten a bökénéd, bíró uram. Hemen ugy is tudom nem hiszi el, amit mondani akarok; dehyog hisz! Pedig megteheteik rá, szememmel láttam. En éjfelkor nem akarok többé az utczán kiáltani, még most is fázom bele, ha rá gondolok.
— Nem szégyenli kend vén letére a dolgot? Talán bizony fél?
— No, szeretném azt az embert látni, a ki nem felne, — vagy talán szörnyet is halna, ha azt látta volna, amit én, de én sem akarom többé látni és ezért volnék most itt, bíró uram, hogy leköszönjek a baktársagról. Szégyén ember vagyok, rám férne az a kis fizetés, — de . . . és itt fejté vakarta.
— Már most hadd hallom, mitől ijedt egy meg kend, vagy talán a Mósi zsidó itala káprázattá meg a szemét. — András bátya, mi?
— Dehyog bíró uram, egy kertől sem ittam, mert nem is került rá, de amit láttam, azt úgy láttam, mint most bíró uramat ahogy látom. Hiszen gyönyörűen világított a hold, hogy ne le látta volna!
— De hát mit? könyögi-e egyszer már kend, no?
— Hogy már most én mit láttom? Kísérletet, a tegnap eltemetett Káldosy uraság leányát, a menyasszonyt.
— Micsoda, mit mond kend Andris bátya? Ugyan nem szégyenli magát? Mondom, hogy be volt kend eszre becsületesen, mert másképp ilyen boldond nem beszélne.
— De Isten bizony, hogy láttam józan fejjel, úgy mint most bíró uram. Bíró ur tudja, hogy Káldosy uraság háza mellett a kert sarkánál van az én egyik elkáltó helyem. Hát az éjél is amint elkáltom:

Zdrávje i nyega vesenyé.

Od orla tou právijo, ka svoje mláde, gda zse pernáti gracsü-jejo, gori neszé obri obákov i vu toj zavrtézkoj viziskozti je nágo tapšzti. I steri te doli ne spádné i na zemli zse nebuje, tiszti zse za orla vrejden odvjetek drzi i z-nájévkov szkilivozsijov zse dale gori hráni. Telko je gváno, ka mod orli nega zatuesenoga odvjetka, vszi vözreda moesno zsilavnoszt májo i táksi oszter pogled, ka esese bátrivo v-szuzne znojú gledati, i nega nikoga, z-kem zse oni naboj nebi podati. Zná biti je orlov et orlov eta forma-branayá szlúszila za fundament indasyega svezta ednomy vbojni nájbátrivnejseni národi, spártanczom za redovnoszt-branayá, ki szo, kak je znáno, svoje zatuesene, szlabe mláde otroke na eden vizski breg odaszli, i tan szo je navöke vesznoti náhli.

Szamo szo etoj svozjoj vu nyihovom vadlláványi lezsánój návadi meli hváliti, ka szo dága vrejmena navküpnomi svezeti gospoda bili i nyihova mondroszt, jusni szitek i vsza popreik nyihovo tivárisko i politiesno vodno-mislejnye zse esese dén-denesnyj zapelo naprej noszije. — Telko je gváno, ka zatueseni, szlab i vszidár betezaszti eslovek je nedokonesano na velko zsmécsavo nej szamo szebi, svozjoj familli, nego z-számú tivárisviti i országi tádi. Eto tak bodonese, je gváno, ka je zdrávje eslovek te náj-nájdgragsi kínes i tak kí prouti svozjeimi zdrávji pgréhási, z-ednim tádi prouti Bogi i esloveckí pgréhási i neopászteni, szurten greh vesni.

Národov prígrade od eslovesei-órášov, tou je tou: od sztrahsno velki lúdi ali i tádi od máics ki lúdi prípodévájavei esí bár jeszte v-tom bobujem nikello prevéksáványá, telko zse z-szvetzski prígod tádi znáno, ka szo sztároga svezta i esese toga tak zvánoga szrednyega-vrejmena lúdjé tádi neprigihlivo zsilavjejsi, moesnejsi bífi, kak v-zdásnym ezajiti.

Ki je v-ti edni roszjenicák ali mázomaj ti dzsete-dvanájszete sztotine konyenkov z-szeleza naprívleni bojuszki obljek i roszjé vido, tiszti zse vrejčno má eszdávati obri one moesi, stera je potrebná bífa za ono, ka zse je te indasny od gláve do poplata v-szelezo oblescen bojnar bojnoa na odprejton pouli z-pou czenta szmetnov száblvo, esekányom i paizsom. Denesnyega ezajta szoldák, koga na zselezniezi pelajo v-bojno, zse pod tov dvej kilo bodoncov telesov-turbov sztojaya i zavrszno szmetno spádné esloveckí, gla vidi, ka na ti velki-májszari szo je za podávaya trplajajem szton i szton tá prevrsz za szlaboziti vido vó zrodavny. Ali esese bole zse lehko odgvásamo od zdasnyega národi neprigihyevae zatuesenoszti pri szoldacsom brányi. Dvajszeti-pedvajszetí lejt sztar mládenecz je esese ni za tou nej „taughtiek“ (prihatesen), ka bi z-rozsnatov ro-

Szküsnýava.

(Köncé)

— Ejjye sztári ka zse vam je pa szmelo? tou nede tak na jago, niti tak z-lehka kak vi miszte. Gde zemenú tak frisko za tou ednoga priliesnoga eslovek? Prvo moreno gyülejs meti, pláeso vam poboungsamo, zse je bio gies od toga — vidimo, da zste oesa szestéro deezé.
— Ne j je tou ta nájkéssa nevula, gospozn ritar. Nego — vej tak znam ka mi nete vervali, ka naminim praviti! — ali ka bi vervali, pa prizséguem, vej szem z-lásznimi oesmi vido. Vpou noesi nemo vees krieso, eszse mi je zdaj mrtlo, esi szí na tou zmislím.
— Ne j vász je szram, na sztáre dñi! Lekaj zse dñok bojte?
— No rád bi jazs vidó tisztaga eslovek, steri zse nebi bojo, ali esese nebi oro, naj bi tou vido, ka szem jazs vido. Ali jazs tñdi ne zedem vees viditi, za tou pa szem zdaj etí gospozn ritar, naj dojavhávam. Száronak eslovik szem — potrebná mi je ta mala piéssa — — ali . . . eti szí zdaj v-koesko szága, glavon szí esoina.
— Te pa naj szájszti esíjem, zokaj zste zse tak sztrasilni, morebiti Mozes zsidova pálnka vam je oesi zmouhla!
— András bácsi, ka li?
— Ah kabi, gospozn ritar, niti eden pozserák, nej edno kaplo szem pio da nemam zokaj, ali ka szem vido, tak szem vido, kak nyih vidim, g-ritar! Vej je meszez lepo svezeto, kak nebi vido?
— No, ka pa zse viditi? povjete zse ednook, porejte!
— Ka szem jazs vido, tak kak jazs? Tou je bilou sztráсно, to je bilou szkázilo, vido szem ves-raj pokopano Káldosy gospoznina eser, to sznehou.
— Ka právite tou András bácsi? Ali vász je ne szráim? Dobro práviam, da zste pijani bífi, ár naesi tak noero nebi guesáli.
— Ali bogme szem vido pri treznój glaví, g-ritar, rávno kak nyih vidim g-ritar, znojú, da pri Káldosy gospoznina ogracséki je edno meszto, gde po noesi kriesim. — Kak pa tou noesi kriesim: „po pou noesi edna vóra — vsza sztvár z-vöröv vees je sztár“ na ogracséki szo zse dzereca

A gazda tágas, szellős, meleg olakat épít igásmarháinak; családját fejlődő gyermekei egy alacsony, szük, nedves és sötét szoba a csomazsója rakásra s míg két éves csikóját szabadon urgrándolni hagyja s a világot sem fogatná hánba, addig a grengé, fejlődésben levő 6—10 éves gyermekek gyakran a legteresebb munkára használja; a kis borjú virgonczoskodik anyja körül, a kis fiú szánt, boronál az apjával. A gazdasszony malaczeit tisztogatja, befogelgeti, mosogatja; leányai pedig hetekig mosdatlanok, fesületlenek s szinte bőűsek a piszkótlak.

Lején bárki is a népiszkolákba, s látni fogja, hogy a 300 leány közül alig van 3, a kinek naponta rendszeresen megfürdtek, megmostak; a fiúk pedig oly szuratosok, rongyosak, mintha nem szobákban, de pocsolyákban lakának. Embereinknek fogalmuk sincs a tisztia, üde levegőről az egészségre való üd-ös hatásáról s az szabályokról, mik az egészséget, az idegek folytonos ádeségét felteltelezik, s onnan van, hogy társadalmunk nemzedékről-nemzedékre egyrő hanyatlak.

Az államnak a kormányának feladatai közé tartozik a közegészség is, mert elvez az ország, állam, melynek tagjai nyavalyások. Kormányunk egyik legkiválóbb tagja, Trefort Agoston közoktatási miniszter, fontolóra veven nemzetünk folytonos sanyalását, elrendelte, hogy az egészségtan nemcsak a gymnáziumokban, hanem a népiszkolákban is kötelezőleg tanítassék.

A tanító tehát ezental nemcsak a tanuló szellemi képzettsége, hanem teste mikénti ápolásáról is gondoskodik. E tantárggyal újabb teher hármaslik a tanítóra, melyet az, mint a többi, ugyanekek szívesen teljesít; azonban melttán megköválna, hogy a szülő öi ebbeli törekvésben mindenkor hatálatosan támogassa. De a szülőktől jóvő támogatás nem mindenkor elegendő. Kell, hogy a hatóságok minden közege a tanítóval karöltve munkálkodjak e nagy feladat.

Vajha a szüle végre valahára hallgatna igazi barátjára, gyermeke tanítójára, követné tanácsát, hagyja csemetéit egy nevelni, a hogyan azt a kor igénye megkívánja és suttaja megvetéssel azokat, kik szóval, tettel a tanítók rendszerre, eredményre mikédséit körülvevő megakadályozni igyekeznek felől azert, mivel jól tudják, hogy a buta népen könnyebb nvargalni rajta előkölödni, mint a tanulókn, képzettén.

A nép pedig vegye szívére, hogy az egészség a legfőbb kincs, karolja tehát fel ez újabb tantárgyat is s akkor gondoskodni fog gyermeke testi boldogságáról is.

Helyi és vidéki hírek.

— **Lapunk január hó elsejével a II-ik évfolyamba lépén, új előfizetést nyitunk, miért is tisztelettel kérjük azon t előfizetőinket, kiknek előfizetése ez év véjével lejár, annak kellő időben való megnyitására, hogy a lapnak kellő mennyiségben való nyomtatása és szétkölésében fenakadás ne történjen.**

— **A béke napja.** Ma a föld kerekességén, a hol csak keresztény s é g lakik — a béke napját, a nagy, szent karácsony ünnepeket állik. Már több mint 18 század mult el Űdvözítők születte őla s egy ellenségnek sem sikerült énen ünnep nagy jelentőségét megrovidítani, avagy annak szentségét elvitatni. A karácsony napjai egyedül napjai a béke-s nyugalomnak. Az utolsó munkáslót a legnagyobb irig megszentelt a nyugalom napját. Mi is letesszük tollunkat s e néhány napot a nyugalomnak szenteljük. Béke- s áldást! Boldg ünnepeket k. olvasóinknak s munkatársainknak!

„Bjfel után ütött egyet, már egy nappal éltünk többet.“

— A kertajót eskürogra kinyitlott a temető felől, (a temető alig van oda husz lépésnyire) és egész fehérbe állt körül jót az azon lassan lepegetve. Én azt gondoltam magamban, megváróm míg közel jön, hogy megismerjem ki legyen, talán lopni akar a szép ősz gyümölcsökből, azért is állítottam ilyen fehérbe, hogy kísértetnek higyjék. Esembe sem volt, hogy féljek, inkább egészen közel mentem a kerítéshez, éppen arra jött és én jól megnéztem. Hosszu fátal lobogott a fején, fehér selyem ruha volt rajta, az egyik felén véres, a másik felén agyagos volt a sárgásbőrű, mert akkor már láttam, hogy kísértet; de jödelbenem mozdulni sem voltam képes, azt elhíhelt bíró uram. Ő is észrevette, ávoegs zemeit reám meresztette, aztán intett felém. „Isten segits, minden jó lélek az urat dicséri!“ kiálték, mire ő azon pillanatban elűnt, mintha csak a föld nyelte volna el. Én pedig hazáig sem álltam. Soha sem hittem volna, bár uram, hogy a halottak feljárhatnak kísérteti, de most ellizsem.

— Nagy sző az, amit kend mond! Jöjjön velem a főtisztelendő urhoz, az majd megmondja: lehetséges-e az ilyen?

Alig hogy bevezették a fentebb leírtak elbeszélését a főtisztelendő urnál, midőn a sírásó egészen magánkivül rohau a szobába.

— Főtisztelendő ur kérem, az éjjel egy sirt felhántak s a halottat ellopták, mert a koporsó üres!

A bakter keresztet vetett magára, aztán minden izében remegve húzdott a síráshoz.

— Ugy-e, a tegnap eltemetett mennyasszony nines ott?

— A bíró és a pap egymásra néztek.

— Érti-e bíró uram ezt az egész históriát?

— Egy szót sem én ebből, főtisztelendő ur.

— Én gyanitok valamit, azért menjünk sietve Káldosi urhoz. Kend megmutatja azt a helyet, a hol a kísértet elűnt. De ne remegjen egy, nem egyedül lesz, mi is ott leszünk!

Nem teltelt bele egy negyed óra, Káldosi és nejétől követe a kertben voltak. Közel ama helyhez, hol a kísértet elűnt. És valóban ott volt egy mély veremben, hova a téli zöldségeket szoktak elrakni; ott feküdt a szalmán, mely alomba merülte, mennyasszony fátallal fején az, kit oly sziszszagató fájdalom közt elbőlte való nap kísérték örök nyugalomra. A bakter jól látott, csakhogy holt helyet előt.

A mai kápzsi világban még a sir lakóinak sines nyugalmuk, ha éreznek ott valamit. Anyi már a rossz ember, akik nem riadnak vissza semmiféle gsztetől, csak pénzhez jussanak.

Édes anyja és a szerető völgyégre rök rakták a mennyasszonyi ékszereket és az adta vissza az életnek a tetszhalottat; kirabolják, letepték fülbevalót, ettől volt véres a ruhája, csupán a joggyűrű volt még az ujján.

Vigyazva vittek a házba, hol az orvos megérkezte után csakhamar magához tert. Par hét múlva meggyógyult a szülők és a völgyégre legnagyobb öröme, s egy hó múlva meg volt a lakodalom, melyen a fala égre apraja jelen volt, mert mind látni akarta a halottából felámadt menyasszonyt.

A bakter örökös kegyeret kapott Káldosinál; nélkülte aligha másodsor, és ezuttal igazán meg nem halt volna a szép mennyasszony.

FÜREDI-GYARMATI JOZEFIN.

kony parádio delo, ali pa va fesztunagi pred sterim zvisiva-magazinom na „silbaki“ szto, — i ki bi za pldo to spartansko návado prinasz tidi notri steo prinaszti, tiszti bi ti nisi mali najmenye dedvedeszeti talov mogao ra te czeceztaji decze breg odneszti.

Bogme je vze tou preves i preves zsalosztuo, tem zsalosztuo nejse je, ar sze pouleg naturni pravd od szlaboga i zatuesenoga szamo li szlab i zatueseni naraja, i etak za nikelko sztotin eslovecsansztvo pred takso zatuesenoszt gleda naprej, za stere volo z nemogouese szvoje pozvanyu szpuniti, ar sze nede moglo z-nevolami horiti i konecz nyemi tou bode, ka nyemi je zacsetek bio: zavrszenyák, szamo ka nej osznávlánya, nego povelnénya zavrszenyák.

Familie-oca bole pazi na szvoje mirho, ka na szvoje k-nyemi szlisajouese, i esi nyemi napldo jñucez aji kony obetasz, zenero vrsztva zná prouti betegi, ali prouti szvoji betezasztoj jezoi, szinon i eserem je nezecesen, nemogouesen i navéksé pometaívajouesi. --- Postenyé tim vózéitim! --- Vertinya dobro razni k-ozomi, kak terbej dvoritzi zsvízitni, ali szramotivo je nezeceseva prouti tim tak zváo blagoszlavlenim, ali obersatim zszenskam vu nyihovyi dvorbi i vu gori braneyei ti mali. Vért presztrane, lifítane, tople stale i levé dá napraviti szvojoj vnoznoj-márih, szvoje familio, i rasztécosznávlouese deczo pa v-edno niszko, teszue, vlaszno i kmuciso hizso sztiszue nakáp, i dokets v edet leti szziaro zserbé szlobodno nílhá sze zbrszávati i za szvejt je nebi naprégo, teesasz to szlabo, vu osznmávlányi bodouese 6—7 lejt sztaro dejte dosztrakát nato najzszmetnejse delo néucez; tele sze októri materé veszeli, te mali pojeb pa orjé, vlácsi z-ocsom.

Vertinya telege, szprazse puca, kefa, peré, — ali eseri szo nyej po-tyádni nemuje, nej pocszazane i sze vonyajo od grint. Naj sztopni s-to-sté notri vu národno soulo, i vido bode, ka sze med 300 deklámí komaj nájde 30, stere sze vszaksí den redovno pocszazane i mutje, --- pejeleje szo pa tak zamázani i czotavi, kak esi bi sze nej v-hizi, nego vu mlakaj drszali.

Nase lászvro ni miszli nema od dabroute esisztoza, otávájouesea lifita na zdávaje gledoucs i od nyegove redmozszti, — stero zdávaje i kouszti nepretrgnýena otávájouesz zselej i odtécz zhája tou, ka nam národ od odvjetka do odvjetka vszigidár bole naszlabo ide.

Med dúzszoszti országa i ravnitelstva szliszi túdi obeszuzszko-zdrávje, ar veszue no orszáj, steroza kotrige szo betezaszszte.

Nasega orszacszkoga ravnitelstva edna nájbole vszszkzama kotrige, Trefort Ágoston, obeszuzszkoga-vesenyá miniszter, napmet zvévsi národno vszigidáró vehenyosze, je zapovedo, ka sze zdávájánvúk nej szamo v-ti vlácsi solaj (v-gymnásiumaj) nego i v-národni solaj túdi more dúzszno vesiti. Vucselt de sze tak po elomtoga szvojeni vuc-enkái nej szamo za dševno vesenyé, nego i za telovno zdávje i za toga obvarýane túdi szkrbo. Z-etim návukom sze novva zmérséhoa nakláda na vucitelá, stero de on túdi tak kak ove zdobre

odpra (od onod je dvajszti sztopajov do ezintora) i v-belo oblesena po-doubla je pocszazoma notri prisla. Jasz szem szí miszlo, poc-akam jo, da blize mi pride, naj szpoznam sto je, zna bíti pride krádnót lepi zesenzákí szád, zakej pa bi sze tak v-belo obloko, naj -timajo, da je szksúnýava. Nej szem niti miszlo na bojazoszt, nego szem esze blize szo k-plouti, ravno tam sze pride i j sz dobro jo poglednem. Dugo retko ogrinjalo je plapatolo na glávi, v-zsidano upravo oblesena, na ednoj sztrám kerványa, na drugo blatna, vido szem da je szksúnýava — sztraso szem sze — niti nego nej szem sze, naj mi verjejo, goszpon ritar. Szksúnýava me je túdi vidila, glasz-náte esi je v-méne oprla iu ni je kimála. — „Bog mi pomagaj, vszázka dobro dísa Boga hváti!“ tak szem křeso, v-tisztoj negyji je vgsznela tak da bi jo zena peszisa. Jasz pa bejszi — do domi sz-m nej henýa. Nigdár nebi veváo g. rihár, di m-tvi gorzszantéjjo szksúnývát, ali zdaj pa sze dšnok verjom.

— Tou je veiko delo, ka vi právite! Hódte z-menom k-viszko postúvanomí g. dúhovní, oni nama sze povejo ali je tou mogouese?

Komaj szo szí poguesati faróš, zee je pokoupsie túdi farov pribezso, da je bio zvárna szebe.

— Visokovredni goszpod! pozszim ponizno, niezou szo edeu grob odkopali i mrtvoga vkradnoli, ar je skrynia prázna.

András bakter sze prekrizso, tr-peto je v-zejvlom teji ino sze je pod pokopicsa szkriváo.

Rihár i pop sze poglejútaja.

— Razmjio goszpon rihár tou historjó?

— Ni edno rejes ne, v. v. goszpod dúhovni.

— Meni sze nekaj poumli, zato pascsíva je k-goszpod! Káldosi. Vi pa pokázete tiszto meszto, gde je szksúnýava preminola. Ali netrepsicite tak preves, ne bote szami, mi mo túdi tam.

Nej je minolo estrv vére. Od Káldosi i zsene nyegove szpremlávavsi bíli szo v-ogreszski. Blizo onoga meszta, gde je szksúnýava preminola. Pa zaisztino tam je bila vu ednoj globokoj jami, kam szo návadno zimzsko zelenýavo szranýváti, — tam lezsi na szlamí vu globokom szlatkom szpánij imajouesa na glávi sznehínsko mrezszto ogrinjalo. Stero szo pred ednim dnévom sz-táksov szresnor bolezszosztov szpredovili na pokoj kvécisani, tiszta je bila. Bakter je dšnok dobro vido, szamo, da meszto mrtvoga zsvio.

V-tom nezmlilenom nevsesenóm vremení niti preminouesi ali pokopani nemajo méra, esi pri nyih kaj szksúnýo. Telko je szo hűdodelnikov, da sze ntkse sztvári nebojnoj, naj li k-penezom pridti morjo.

Dobra mati i blúbléni zárosnik na nyou szo pokládlá vesz sznehínski, kines, ino té kines jo je nazáj szpravo k-zsvilényi za volo sztimane szmrti, vkradnoli szo jo, z-vřhí szo sztrglái lepote i kinas za toga volo je melja gvant kervávi, szamo je zárosnik szprstan esese meja na pszti.

Pazljivo szo jo v-hízso nezdi, gde pridoucsi vraszico jo je li hitro k-zsvilényi szpravo. Za pár týedna je odzvánila na veiko veszleje roditeiom i zárosnikú, i potom na eden meszecz bilo je gosztávanye, pri steroem iz ezeje vézi mládi i sztári vszi szo bíli mázouesi, ar szo vszi zseleji vidíti szneho od mrtvi gorizszánýeno.

Bakter je meo kréh na vse szvoje zsvie dúi od goszpodina Káldosija, brszesaz bí drúgoues mogla mrejtí brezi nyegve, tá blúbléna lepa szneha ino zárosnieza.

(FÜREDI-GYARMATI JOZEFIN.)

